

Sygn. akt IV Cz 378/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28.06.2013r.

Sąd Okręgowy w Słupsku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

W składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wanda Dumanowska

Sędziowie Sądu Okręgowego: Mariusz Struski (spr.), Mariola Watemborska

po rozpoznaniu w dniu 28.06.2013r. w Słupsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. M. (1) i P. M.

przeciwko A. M.

o alimenty

na skutek zażalenia powodów na postanowienie Sądu Rejonowego w Chojnicach

z dnia 17.05.2013r., sygn. akt III RC 148/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie, w ten sposób że uwzględnić w części wniosek o zabezpieczenie powództwa poprzez zobowiązanie pozwanego do uiszczania na czas trwania postępowania kwot po 900 (dziewięćset) zł. miesięcznie na rzecz każdego z małoletnich powodów, płatnych do rąk przedstawicielki ustawowej powodów M. M. (2) do 10 –tego dnia każdego miesiąca z góry, poczynając od miesiąca maja 2013r. z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat alimentacyjnej i oddalić w pozostałym zakresie wnioski o zabezpieczenie;

2. oddalić zażalenie w pozostałej części..

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Chojnicach oddalił wniosek powodów o zabezpieczenie powództwa na czas trwania postępowania w przedmiocie ustalenia obowiązku alimentacyjnego.

W uzasadnieniu powyższego rozstrzygnięcia Sąd I instancji powołał się na brak istnienia podstawy do ustanowienia zabezpieczenia roszczenia alimentacyjnego, wynikającej z art. 753 § 1 kpc., jaką jest uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.

Sąd Rejonowy przytoczył definicję „uprawdopodobnienia istnienia roszczenia” jako wykazanie wiarygodności roszczenia. Podkreślił, że nawet jeśli uprawdopodobnienie odnosi się do sytuacji, w których ustawa nie wymaga ustalenia twierdzeń o faktach przy pomocy dowodów, lecz zadowala się mniejszym stopniem pewności, to w żadnym razie nie można uznać za uprawdopodobnienie roszczenia samego faktu, że wytoczono o nie powództwo czy samych gołosłownych twierdzeń osoby domagającej się zabezpieczenia. Wykazanie prawdopodobieństwa roszczenia może być natomiast zdaniem Sądu I instancji przeprowadzone za pomocą takich niesformalizowanych środków jak: pisemne oświadczenia osób trzecich, nieformalne przesłuchanie stron lub strony, bądź świadków, dokumenty.

Zdaniem Sądu I instancji w niniejszej sprawie przedstawicielka ustawowa powodów nie uprawdopodobniła wysokości wydatków ponoszonych na jej małoletnich synów. W ocenie Sądu Rejonowego, rozpoznając wniosek o zabezpieczenie powództwa nie można opierać się jedynie na samym założeniu, że każde dziecko w wieku powodów wymaga takich a nie innych wydatków, tym bardziej że kwoty jakich domaga się przedstawicielka ustawowa są znaczne. Za niewystarczające uznał twierdzenia przedstawicielki ustawowej powodów zawarte w pozwie, opisujące dotychczasowy wysoki poziom życia jej dzieci, na który oprócz oczywistych podstawowych potrzeb składały się m.in. wyjazdy, markowe ubrania, wyjścia na basen, do boogie parku i do Mc Donalds 'a.

Sąd Rejonowy w Chojnicach za nieuprawdopodobnione uznał również twierdzenie o sytuacji finansowej pozwanego – jego miesięcznych dochodach oscylujących w przedziale 6000 do 8000 zł, pomimo ustalonego w umowie o pracę wynagrodzenia w kwocie 3250zł.

Od powyższego rozstrzygnięcia zażalenie wniosła przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów, która zaskarżyła je w całości i wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia w całości poprzez udzielenie powodom zabezpieczenia alimentów zgodnie z żądaniem zawartym w pozwie o alimenty z dnia 02.05.2013r.

Podkreśliła ona, że wbrew stanowisku Sądu Rejonowego co do braku uprawdopodobnienia przez nią wysokości wydatków ponoszonych na powodów, wskazywała ona w pozwie jakie koszty składają się na dochodzoną przez nią kwotę zabezpieczenia. Według przedstawicielki ustawowej powodów nie istniała konieczność wskazywania konkretnych cen towarów i usług nabywanych przez powodów, gdyż ceny te są faktami powszechnie znanymi, niewymagającymi odrębnego dowodu. Jednocześnie wobec rozstrzygnięcia Sądu I instancji w zażaleniu przedstawiła szczegółowe zestawienie dotychczasowych i niezbędnych kosztów utrzymania i wychowania małoletnich dzieci, załączając do pisma kserokopie paragonów. Z wyszczególnienia, o którym mowa powyżej wynika, że rodzice małoletnich powodów przeznaczali na ich utrzymanie ok. 5000 zł miesięcznie.

Przedstawicielka ustawowa powodów zarzuciła nadto Sądowi I instancji błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na wynik sprawy, polegający na stwierdzeniu nieuprawdopodobnienia zarobkowych i majątkowych możliwości pozwanego, umożliwiających mu wykonywanie zabezpieczenia roszczenia o które wnosili powodowie. Przedstawicielka powodów podkreśla, iż w uzasadnieniu pozwu opisała miejsce zatrudnienia pozwanego, zakres świadczonych przez niego usług, miesięczne umowne wynagrodzenie pozwanego, miesięczne rzeczywiście otrzymywane przez niego wynagrodzenie, a także składniki jego majątku. Opisała również swoją aktualną sytuację materialną, fakt otrzymywania najniższego obowiązującego w kraju wynagrodzenia, a także fakt otrzymywania pomocy ze strony rodziny, bez której nie byłaby w stanie utrzymać siebie i będących pod jej opieką małoletnich dzieci.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany zaprzeczył aby jego dochody oscylowały w wysokości wskazanej w pozwie, podnosząc że wynoszą one miesięcznie brutto 3250zł. Zakwestionował także wiarygodność wyliczeń kosztów utrzymania małoletnich powodów oraz wskazał na partycypacje w kosztach utrzymania, nie podał jednak w jakiej wysokości czyni to względem małoletnich dzieci.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie przedstawicielki ustawowej powodów zasługuje na uwzględnienie.

Kluczową kwestią w rozpatrywanej sprawie jest istnienie podstawy do udzielenia zabezpieczenia powództwa, jaką jest uprawdopodobnienie przez wnioskodawcę istnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 730¹ § 1 kpc. strona lub uczestnik postępowania żądająca udzielenia zabezpieczenia musi uprawdopodobnić roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Art. 753 § 1 zd. 2 kpc. w sprawach o alimenty przewiduje wyjątek od tej reguły i wymaga, by uprawniony jedynie uprawdopodobnił istnienie roszczenia.

Jak podkreśla doktryna dla uprawdopodobnienia roszczenia muszą zachodzić podstawy do przypuszczenia, że roszczenie istnieje w rzeczywistości. Podstawą taką w początkowym stadium postępowania w sprawie będą

twierdzenia wnioskodawcy przytoczone na uzasadnienie wniosku. Takie podstawy zostały przez przedstawicielkę małoletnich zdaniem Sądu Okręgowego prawidłowo wskazane w pozwie o alimenty. Skarżąca, domagająca się ustanowienia zabezpieczenia dla małoletnich powodów, w sposób wystarczający uprawdopodobniła istnienie roszczenia alimentacyjnego. W pozwie wskazała wysokość wydatków ponoszonych na powodów, jak również przedstawiła sytuację finansową pozwanego.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu I instancji w przedmiocie braku uprawdopodobnienia istnienia roszczenia przez przedstawicielkę powodów. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ma podstaw do oceny braku wiarygodności przedstawionych przez uprawnioną twierdzeń, z tej wyłącznie przyczyny, iż nie przedstawiła ona dowodów na każdą ze wskazywanych przez siebie okoliczności. Przypomnieć należy bowiem w tym miejscu, iż uprawdopodobnienie obwarowane jest mniejszymi wymogami niż udowodnienie faktu. Stanowi ustalenie faktów za pomocą środka prostszego, o mniejszej sile przekonania. „Regułą w postępowaniu jest obowiązek udowodnienia faktów, a uprawdopodobnienie stanowi wyjątek od tej zasady.” (Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne, Z. Świeboda, Wa-wa 1994r.)

Sąd Okręgowy zasądził kwotę zabezpieczenia w wysokości jak w sentencji orzeczenia, powołując się na art. 135 § 1 kro., zgodnie z którym zakres świadczeń alimentacyjnych (a zatem również zabezpieczenia świadczeń alimentacyjnych) zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Zakres potrzeb uprawnionego wyznacza przede wszystkim dyrektywa zaspokajania przez osoby zobowiązane potrzeb ekonomicznych zgodnie z zasadą równej stopy życiowej (wyrok SN z dn. 7.06.1972 r., III CZP 43/72, OSNCP 1972, nr 11, poz. 198; uchwał SN z dn. 31.01.1986 r., III CZP 76/85, OSNC 1987, nr 1, poz. 4). W niniejszej sprawie, w przypadku małoletnich powodów w zakres ich usprawiedliwionych potrzeb wchodzi wydatki związane bezpośrednio z ich utrzymaniem, takie jak wydatki na zakwaterowanie, wyżywienie, opiekę nad nimi, odzież, czy też środki higieniczne, lecznicze ale także te związane z utrzymaniem miejsca zamieszkania, w którym ulokowane jest ich centrum interesów życiowych. Na uwadze mieć także należy rozwój psycho – fizyczny małoletnich dzieci, potrzebę zabawy, wypoczynku oraz rozwijania zainteresowań.

Sąd Okręgowy uznając jednak istnienie sporu co do faktycznych kosztów utrzymania dzieci i wysokości uposażenia pozwanego oraz zważając na zasadę, że wysokość świadczeń alimentacyjnych zależna jest od stopy życiowej rodziców, stwierdził potrzebę częściowego uwzględnienia zażalenia, a tym samym i wniosku o zabezpieczenie. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że niniejsze rozstrzygnięcie nie przesądza wyniku postępowania. Ma jedynie zabezpieczyć byt małoletnich powodów na czas jego trwania. Dopiero w pełni przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwoli ocenić zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletnich oraz finansowych i majątkowych możliwości każdego z ich rodziców.

Względ na powyższe doprowadził do zmiany – na mocy art. 386 § 1 k.p.c. w zw.z art. 397§2 k.p.c. i art. 13 § 2k.p.c - zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie w części wniosku przedstawicielki ustawowej powodów o zabezpieczenie powództwa alimentacyjnego oraz o oddaleniu części zażalenia (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. 13 § 2k.p.c .).